

Εκπτώσεις λόγω τέλους εποχής

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Το πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο «Διατάξεις για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων - Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019 - 2022» που έρχεται να υλοποιήσει τη συμφωνία ολοκλήρωσης της 4^{ης} αξιολόγησης καταγράφει μεν κάποια μικρά –αν και ημιτελή- βήματα προόδου σε θέματα φορολογίας και επιχειρηματικού περιβάλλοντος, περιλαμβάνει ωστόσο και κάποιες σοβαρές εκπτώσεις σε κρίσιμα πεδία όπως η αγορά εργασίας που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τις επενδύσεις. Αποτελεί δηλαδή ακόμη μια επιβεβαίωση της σπουδής κυβέρνησης και Θεσμών να κλείσουν το τρέχον πρόγραμμα για να προχωρήσουν παρακάτω. Η πλέον κρίσιμη διάταξη αφορά τις εργασιακές σχέσεις. Παρότι πρόσφατη έκθεση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας κάλεσε την Ελληνική Κυβέρνηση να αναγνωρίσει ότι η μονομερής προσφυγή στην υποχρεωτική διαιτησία αντίκειται στις διεθνείς συμβάσεις και να εξασφαλίσει ότι θα προβλέπεται μόνο σε περιπτώσεις «ουσιωδών υπηρεσιών» και όταν τίθεται σε κίνδυνο η «κοινωνική ειρήνη», το νομοσχέδιο ενισχύει την υποχρεωτική διαιτησία. Έτσι, δίνει τη δυνατότητα στη μία πλευρά εσκευμένα να προκαλέσει ναυάγιο των διαπραγματεύσεων, την ώρα που, μεταξύ άλλων, δεν νομοθετείται η κατάλληλη υποδομή που να διασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα των κλαδικών συμβάσεων για να αποκλειστούν καταχρήσεις με δυσμενείς επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα κλάδων και συνολικά της οικονομίας. Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει επίσης επί της αρχής θετικές διατάξεις για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων, οι οποίες όμως αποτελούν άλλη μια διστακτική και ημιτελή μεταρρύθμιση, καθώς έχει σκοπίμως περιορισμένο εύρος εφαρμογής που δεν καλύπτει τις ανάγκες της Ελληνικής βιομηχανίας και δεν προχωρά σε πιο τολμηρά αλλά αναγκαία βήματα εκσυγχρονισμού της αδειοδοτικής νομοθεσίας, πάντα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού κεκτημένου και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Σε ό,τι αφορά το πτωχευτικό δίκαιο και τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, δεν αντιμετωπίζονται σημαντικά εμπόδια στην εξυγίανση της αγοράς που σχετίζονται με τον χειρισμό των φορολογικών επιπτώσεων που έχουν οι διαγραφές οφειλών, την ώρα που οι απλές υποθέσεις δεν εντάσσονται σε έναν πράγματι ευέλικτο και εξωδικαστικό μηχανισμό και οι πιο σύνθετες υποθέσεις δεν μπορούν να μετακινηθούν σε βελτιωμένες και ταχύτερες προ-πρωχευτικές διαδικασίες. Τέλος, η υπόσχεση του κράτους για μια πιο γενναϊόδωρη στάση ως προς τις διαγραφές απαιτήσεων παραμένει προνόμιο μόνο του «εξωδικαστικού» μηχανισμού. Μάλιστα, για την ώρα αυτή η υπόσχεση παραμένει θεωρητική προοπτική.

Την ίδια ώρα δεν θεραπεύονται σημαντικές στρεβλώσεις στην αγορά φαρμάκου, ενώ και τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου στα καπνικά προϊόντα δεν λαμβάνουν υπόψη τους το υφιστάμενο Ευρωπαϊκό πλαίσιο καθώς και τις σημαντικές επερχόμενες εξελίξεις σε ζητήματα ιχνηλασιμότητας.

Το νομοσχέδιο περιέχει, τέλος, και ορισμένα χρήσιμα (αλλά εξαιρετικά περιορισμένης φύσης) φορολογικά μέτρα και κίνητρα για αύξηση απασχόλησης και πραγματοποίηση ορισμένων επενδύσεων. Από την άλλη, δε φαίνεται να έχει γίνει συνειδηση ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να χρεώνει επενδυτές και εργαζομένους με υψηλούς και υπερπροοδευτικούς φόρους και εισφορές ανεπτυγμένης κεντροευρωπαϊκής χώρας – λόγω της χαμηλής ανταποδοτικότητας. Μια τέτοια πρόταση δεν προσελκύει επενδυτές και εργαζόμενους, την ώρα που οι πλέον παραγωγικές ηλικίες του πληθυσμού μειώνονται ραγδαία λόγω του brain drain και της υπογεννητικότητας. Κίνητρα παραγωγικών επενδύσεων συνεχίζουν να απουσιάζουν αν και υπάρχουν πλέον καταγεγραμμένες πρακτικές στην Ε.Ε. ότι αποδίδουν ακόμα και μέσα στην κρίση (πχ υπερ-αποσβέσεις στην Ιταλία).

Η βιομηχανία / μεταποίηση εξακολουθεί να μην είναι κεντρικός αναπτυξιακός βραχίονας αν και έχει τα μεγαλύτερα πολλαπλασιαστικά οφέλη για το σύνολο της οικονομίας, την απασχόληση, τα δημόσια έσοδα, κτλ. Αυτή η σημαντική έλλειψη έρχεται σε αντίθεση με την πρόσφατη δημόσια τοποθέτηση του Πρωθυπουργού στο βήμα της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΒ για στήριξη στη βιομηχανική ανάκαμψη και αποδοχή του στόχου του 12% στο ΑΕΠ μέχρι το 2020.

Τέλος, απουσιάζει ένα συγκροτημένο πλέγμα επενδυτικών μεταρρυθμίσεων με ποσοτικούς στόχους και δράσεις που μπορούν να ανεβάσουν τις επενδύσεις στο 20% του ΑΕΠ από το 12% σήμερα.

Υπό τα δεδομένα αυτά, οι προβλέψεις του ΜΠΔΣ για συνεχή αύξηση των εσόδων του κράτους ερευνώνται με τρόπο αυστηρό ως προς το ρεαλισμό τους, την ώρα που φαίνεται το πλέον δυναμικό μέρος της φορολογητέας ύλης να αποφεύγει τη δραστηριοποίηση στη χώρα μας με όλο και μεγαλύτερη ένταση.
- Σε θετικό έδαφος επανήλθε η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών τον Απρίλιο του 2018 (+3,7%), έπειτα από την οριακή κάμψη που σημείωσε κατά τους δύο προηγούμενους μήνες, εμφανίζοντας αύξηση +1,8% κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018, επιπλέον αύξησης +5,1% το αντίστοιχο διάστημα το 2017. Παράλληλα, οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων συνέχισαν να κινούνται ανοδικά τον Απρίλιο του 2018 (+11,5% σε αξία και +11% σε όγκο) για 12ο συνεχόμενο μήνα. Κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018 αυξήθηκαν κατά +13,5% σε αξία και κατά +12,5% σε όγκο, ωστόσο, η ταυτόχρονη αύξηση των αντίστοιχων εισαγωγών (+8,3% σε αξία και +9% περίπου σε όγκο), συνέβαλε στη διόγκωση του εμπορικού ελλείμματος εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων στα €5,1 δις. (+2%). Την ίδια ώρα, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα ενισχύθηκε κατά +1,9% σε όγκο το 1ο τρίμηνο του 2018, διατηρώντας θετικές τις προοπτικές ανάκαμψης του κλάδου, ενώ κατά το ίδιο διάστημα ο κύκλος εργασιών στις μεταφορές κινήθηκε επίσης ανοδικά (+4,8% στις χερσαίες, +0,3% στις θαλάσσιες και +6,9% στις αεροπορικές μεταφορές). Επιπρόσθετα, η αγορά εργασίας συνεχίζει να επιδεικνύει ιδιαίτερο δυναμισμό τον Μάιο του 2018, καθώς ο τουρισμός προετοιμάζεται για μια ισχυρή καλοκαιρινή περίοδο, με τις καθαρές προσλήψεις να ανέρχονται σε 264,6 χιλ. κατά το διάστημα Ιαν – Μάι 2018 (έναντι 215,3 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017). Ταυτόχρονα, ο πληθωρισμός παρέμεινε σε θετικό έδαφος τον Μάιο του 2018 (+0,6%), κυρίως λόγω της ανόδου των τιμών πετρελαίου.

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmtsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Με την ευγενική χορηγία:

Κατά άρθρο παρατηρήσεις

Σε ό,τι αφορά τα θέματα συλλογικών εργατικών διαφορών (Άρθρο 15), το νομοσχέδιο επιχειρεί να ρυθμίσει επιλεκτικά, αποσπασματικά και χωρίς αξιολογική κρίση τα ευαίσθητα θέματα των συλλογικών εργατικών διαφορών, εξακολουθώντας να πλήττουν την ελευθερία των συλλογικών διαπραγματεύσεων η οποία νοθεύεται αποκλειστικά από την «επιβολή» συστήματος υποχρεωτικής διαιτησίας, στην οποία προσφεύγει ένα από τα δύο μέρη, χωρίς την συγκατάθεση του άλλου, εάν αποτύχουν, ουσιαστικά ή τεχνητά, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις. Ο χαρακτηρισμός για τεχνική αποτυχία δικαιολογείται πλήρως, καθώς εντός του προτεινόμενου πλαισίου η μία πλευρά μπορεί εσκεμμένα να προκαλέσει ναυάγιο των διαπραγματεύσεων, όταν γνωρίζει ή διαισθάνεται ότι ο διαιτητής θα της δώσει περισσότερα από τον αντισυμβαλλόμενο. Ο κίνδυνος αυτός ενισχύεται περισσότερο με τις προτεινόμενες διατάξεις σχετικά με την υποχρέωση του μεσολαβητή να υποβάλλει πρόταση μεσολάβησης.

Ειδικά για το θέμα της υποχρεωτικής διαιτησίας, διαπιστώνεται για άλλη μία φορά ότι δεν έχει ληφθεί καθόλου υπόψη η πρόσφατη Έκθεση της Επιτροπής Εφαρμογής των Διεθνών Κανόνων Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) της 6^{ης} Ιουνίου 2018, η οποία εξέφρασε την ανησυχία της σχετικά με τις θέσεις της Κυβέρνησης για το σύστημα υποχρεωτικής διαιτησίας και κάλεσε την Ελληνική Κυβέρνηση να εξασφαλίσει, εντός των νομικών ορίων που θέτει η σχετική απόφαση του ΣΤΕ, ότι η μονομερής προσφυγή στην υποχρεωτική διαιτησία προβλέπεται μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις – δηλαδή στις περιπτώσεις «ουσιωδών υπηρεσιών» και στις περιπτώσεις όπου τίθεται σε κίνδυνο η «κοινωνική ειρήνη».

Όπως σημειώνεται και λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της ελληνικής Κυβέρνησης και τη συζήτηση που ακολούθησε στη Γενεύη, η Κυβέρνηση καλείται από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας να εξασφαλίσει, μεταξύ άλλων, ότι:

- Η μονομερής προσφυγή στην υποχρεωτική διαιτησία ως μέσο αποφυγής των ελευθέρων και εθελοντικών συλλογικών διαπραγματεύσεων προβλέπεται μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις, και ότι
- Οι δημόσιες αρχές απέχουν από πράξεις παρέμβασης, οι οποίες περιορίζουν το δικαίωμα για ελεύθερες και εθελοντικές συλλογικές

διαπραγματεύσεις, ή εμποδίζουν την νόμιμη άσκησή τους.

Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Εφαρμογής Διεθνών Κανόνων Εργασίας της ΔΟΕ κατέληξε στα παραπάνω συμπεράσματα, σε συνέχεια παρέμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργοδοτών (ΙΟΕ), του ΣΕΒ, Ευρωπαϊκών και Διεθνών Εργοδοτικών Οργανώσεων, που υποστηρίζουν ότι το σύστημα της υποχρεωτικής διαιτησίας στην Ελλάδα παραβιάζει τους διεθνείς κανόνες για τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, ενώ την ίδια θέση έχει υποστηρίξει και η νομική γνώμη του Ινστιτούτου των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων, κατά την οποία η ύπαρξη και η λειτουργία της Ελληνικής υποχρεωτικής διαιτησίας δεν παραβιάζει μόνον τις Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας, αλλά και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, ως προς το δικαίωμα για ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Επί του Άρθρου 15 πρέπει να γίνουν και οι ακόλουθες ειδικές παρατηρήσεις. Καταρχήν, σχετικά με την παράγραφο 1, και την πρόσθεση στα στοιχεία που πρέπει να εξετάζει η πρόταση μεσολάβησης και την εξέλιξη της αγοραστικής δύναμης του μισθού παρατηρούμε το εξής:

- Η εμπειρία της λειτουργίας του ΟΜΕΔ δεν έχει αποδείξει ότι εξασφαλίζεται μία αντικειμενική διαδικασία και σε πολλές από τις περιπτώσεις που εξετάζονται δεν λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που αφορούν στην οικονομική κατάσταση και στην εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά, τα οποία είτε έχουν προσκομιστεί από τη μία πλευρά, συνήθως την εργοδοτική, είτε δεν έχουν αναζητηθεί από τον μεσολαβητή και τον διαιτητή / διαιτητές. Συνέπεια αυτού είναι να αγνοείται παντελώς το σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι επιχειρήσεις αλλά και να αντιμετωπίσουν δυσμενείς για αυτές αποφάσεις, οι οποίες δεν λαμβάνουν τις αντικειμενικά δύσκολες αντικειμενικές συνθήκες που αντιμετωπίζουν, όπως το μη μισθολογικό κόστος, η ικανότητα μετασχηματισμού της παραγωγής, το ρυθμιστικό και διοικητικό περιβάλλον, το κόστος χρηματοδότησης, η μακροοικονομική αβεβαιότητα και η λειτουργία «του κράτους δικαίου», η θέση της εσωτερικής και διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας.

- Με την πρόσθεση ενός ακόμα στοιχείου όπως είναι η εξέλιξη της αγοραστικής δύναμης του μισθού μόνο δυσκολίες θα προκαλέσει στους μεσολαβητές / διαιτητές, με κίνδυνο να λαμβάνονται επιλεκτικά

υπόψη ένα από τα δύο στοιχεία, δημιουργώντας επιπλέον στρεβλώσεις στο αποτέλεσμα των διαδικασιών του ΟΜΕΔ.

- Σχετικά με την παράγραφο 2, παρά τα αντιθέτως λεγόμενα στην εισηγητική έκθεση¹ διατηρείται η υποβολή πρότασης εκ μέρους του μεσολαβητή ως υποχρέωση και δεν μετατρέπεται σε δικαίωμα (όπως ορίζεται και στο staff level agreement της 23^{ης} Μαΐου 2018²). Δίνεται απλά το δικαίωμα χρονικής μετάθεσης της υποχρέωσής του κατά 3 ή 6 ημέρες. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο μεσολαβητής υποχρεώνεται να υποβάλλει πρόταση μεσολάβησης, ανεξαρτήτως από το εάν τα μέρη διαπραγματευτήκαν καλόπιστα, προσκόμισαν στοιχεία, διαθέτουν αντιπροσωπευτικότητα κ.ο.κ.

- Το γεγονός αυτό αποτελεί σαφής προσπάθεια διατήρησης της βέβαιης οδού προς την υποχρεωτική διαιτησία και κάθε προσφυγή στον ΟΜΕΔ να δύναται να καταλήγει, ή ακριβέστερα να έχει εξασφαλισμένη την πορεία της έως και την υποχρεωτική διαιτησία, με προσχηματικούς λόγους μη συμφωνίας σε διμερές επίπεδο.

Σε ό,τι αφορά ζητήματα φαρμακευτικής δαπάνης (Άρθρα 25 – 26), με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται, η εφαρμογή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (clawback) στα έτη 2019-2022 και ρυθμίζεται, με ατυχή τρόπο, ο καθορισμός των ορίων δαπανών για όλες τις κατηγορίες, βάσει της ετήσιας μεταβολής του ΑΕΠ. Αυτή η παράταση για 4 ακόμα έτη, χωρίς μάλιστα πρόβλεψη μείωσης, ενός κοινώς ομολογούμενα άδικου και αντιαναπτυξιακού μέτρου, αποτελεί παραδοχή της αποτυχίας του συνόλου όλων των έως τώρα ρυθμίσεων. Είναι απορίας άξιο γιατί υπάρχει τέτοια επιμονή με ένα μέτρο που επιβάλλει σε όλες τις δυνάμεις της αγοράς να μεγιστοποιούν τις πωλήσεις και ταυτόχρονα απονευρώνουν τα αντανάκλαστικά της Δημόσιας Διοίκησης και που έχει φέρει ως αποτέλεσμα από τη μια τη δεινή θέση των Ελλήνων παραγωγών και από την άλλη τον αποκλεισμό των ασθενών από τις καινοτόμες θεραπείες όταν αυτές είναι πράγματι απαραίτητες.

¹... προς περαιτέρω ενίσχυση της διαδικασίας της μεσολάβησης, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση των ίδιων των ελεύθερων διαπραγματεύσεων των μερών για την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ενισχύεται η επιβοηθητική λειτουργία της μεσολάβησης, με την εκ νέου εισαγωγή της νομοθετικής πρόβλεψης, κατά την οποία ο μεσολαβητής έχει τη δυνατότητα (και όχι την υποχρέωση, όπως προβλέπεται σήμερα μετά το ν. 4303/2014) να υποβάλει πρόταση μεσολάβησης. Ειδικότερα, ο μεσολαβητής, εφόσον διαπιστώνει ότι υφίσταται ακόμη περιθώριο ελεύθερων διαπραγματεύσεων των μερών και συνεπώς περιθώριο συναινετικής επίλυσης της συλλογικής διαφοράς, έχει τη δυνατότητα να απόσχει αιτιολογημένα από την

Η ρύθμιση του 0,8% στα φαρμακεία προσθέτει σε ένα πλαίσιο με ήδη σημαντικά προβλήματα και στρεβλώσεις άλλη μια στρέβλωση χωρίς κανένα ουσιαστικό δημοσιονομικό όφελος.

Ενιαία τιμή βιβλίου (Άρθρα 34 – 36). Παρατηρούμε ότι πραγματοποιείται υπαναχώρηση στην υιοθέτηση της πρότασης του ΟΟΣΑ για κατάργηση της ενιαίας τιμής βιβλίου καθώς επανέρχεται με έμμεσο τρόπο διάταξη που την επαναφέρει, υπό αυστηρότερο πλαίσιο καθώς πλέον θεσπίζονται και κυρώσεις βάσει του ν. 4177/2013. Η συγκεκριμένη ρύθμιση και ο τρόπος με τον οποίο υλοποιείται συνιστά ένδειξη των προθέσεων και για ενδεχόμενες άλλες αντίστοιχες ρυθμίσεις που θα έπρεπε να υλοποιηθούν σε συμμόρφωση με τις συστάσεις του ΟΟΣΑ για τον ανταγωνισμό και οι οποίες δεν υλοποιήθηκαν την προηγούμενη περίοδο.

Αγορά ενέργειας (Άρθρα 40 – 42). Η ταχεία ευθυγράμμιση με τις Ευρωπαϊκές οδηγίες και η ανταγωνιστικότητα κόστους ενέργειας για την εγχώρια παραγωγή παραμένουν μεγάλο ζητούμενο.

Βελτιώσεις τον πτωχευτικό κώδικα και τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών (Άρθρα 24 & 45 – 55). Καταρχήν, οι διατάξεις για τη βελτίωση του πτωχευτικού κώδικα και του Ν4469/17 δε θεραπεύουν σημαντικές αδυναμίες όπως τα σημαντικά φορολογικά ζητήματα στη διαχείριση των διαγραφών, το γεγονός ότι ακόμα δεν έχουμε μια πραγματικά εξωδικαστική διαδικασία στο Ν4469/17 για τις απλές υποθέσεις και μια ομαλή μεταφορά σε βελτιωμένες προ πτωχευτικές διαδικασίες του 3558/07 για τις πιο σύνθετες. Τέλος, η γενναιοδωρία του δημοσίου στις διαγραφές παραμένει θεωρητικό προνόμιο μόνο του εξωδικαστικού. Τα θέματα αυτά καθώς και άλλα σχετικά, που παραμένουν άλυτα, έχει ήδη επισημάνει ο ΣΕΒ με αναλυτική έκθεση το Νοέμβριο του 2017.

Σε ό,τι αφορά το Άρθρο 49, και παρότι η νέα διατύπωση προσδίδει ευελιξία στην επιλογή συντονιστή, παρατηρούμε ότι διαγράφεται, ίσως εκ

υποβολή πρότασης, οδηγώντας τα μέρη εκ νέου σε διαπραγματεύσεις, ώστε να εξαντληθεί κάθε περιθώριο επίτευξης κοινής συμφωνίας. Εφόσον, όμως, διαπιστωθεί ότι τα μέρη δεν κατόρθωσαν να οδηγηθούν από κοινού σε επίλυση της διαφοράς, τότε ο μεσολαβητής προχωρά πλέον σε υποβολή της πρότασής του, κοινοποιώντας την στα μέρη.

² The authorities, taking account of the independent legal report and the outcome of the consultations with the social partners, will adopt legislation to : reintroduce the discretion of the mediator to submit a proposal to allow parties to resume bilateral negotiations

παραδρομής, η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί σε περίπτωση που δεν υπάρχει εγγεγραμμένος συντονιστής στο μητρώο με έδρα εντός της Περιφερειακής Ενότητας, στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης. Συνεπώς δεν είναι σαφές εάν σε αυτή την περίπτωση θα διοριστεί συντονιστής που εδρεύει εντός της διοικητικής περιφέρειας της έδρας του οφειλέτη ή οποιοσδήποτε άλλος. Για το λόγο αυτό προτείνεται η αντικατάσταση των λέξεων «περιφερειακής ενότητας» με τη λέξη «Περιφέρειας». Σε ό,τι αφορά το Άρθρο 53, δεν είναι κατανοητός ο λόγος για τη δημιουργία ενός νέου μητρώου εμπειρογνομόνων στις περιπτώσεις που προτείνεται ο διορισμός εμπειρογνώμονα το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης. Όχι μόνο υπάρχει κίνδυνος να θεωρηθεί ότι συντρέχει λόγος αμφισβήτησης της αξιοπιστίας των εμπειρογνομόνων που ήδη έχουν καταχωρισθεί στα αρμόδια μητρώα, αλλά είναι και εξαιρετικά πιθανό να καθυστερήσει σημαντικά η λειτουργία του εξωδικαστικού μηχανισμού, λόγω καθυστέρησης της έκδοσης της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που θα εξειδικεύσει τις λεπτομέρειες τήρησης αυτού του νέου μητρώου. Σχετικά, στο Άρθρο 24 φαίνεται ότι ο νομοθέτης θέλει να επεκτείνει τις ευεργετικές διατάξεις του νόμου περί κήρυξης του οφειλέτη συγγνωστού, η διάταξη δε λαμβάνει υπόψη της την νέα πρόβλεψη του σχεδίου νόμου περί Α.Ε (άρθρο 164 σχεδίου νόμου «Περί Α.Ε») για αυτόματη λύση της εταιρείας σε περίπτωση που δεν επαρκεί η περιουσία του οφειλέτη για την περάτωση της διαδικασίας πτώχευσης και συνεπώς θα δημιουργηθούν προβλήματα στην ερμηνεία και εφαρμογή.

Αδειοδότηση εγκατάστασης και λειτουργίας επιχειρήσεων.

- Καταρχήν σε ό,τι αφορά τη μετεγκατάσταση λόγω αλλαγών χρήσεων γης (Άρθρο 70) αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση εταιρείας – μέλους, στην οποία μέρος του υφιστάμενου για δεκαετίες εργοστασίου χαρακτηρίστηκε ως χρήση οικίας. Ως αποτέλεσμα νέα καινοτόμα επένδυση επέκτασης με μεγάλη δαπάνη πρέπει να γίνει εκτός του εργοστασίου, μειώνοντας έτσι σημαντικά τη διεθνή μη μισθολογική ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης – εδώ θα ήταν σίγουρα καλύτερο να επιβάλλεται η εναλλακτική του περιβαλλοντικού εκσυγχρονισμού όταν χρειάζεται. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1, η πρόνοια που φαίνεται να λαμβάνει ο νομοθέτης για την προστασία των βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε περίπτωση αλλαγής των χρήσεων γης δε φαίνεται να διασφαλίζει

τελικά τους νέους ευνοϊκούς όρους που θεσπίζει για το σύνολο των βιομηχανικών εγκαταστάσεων που νόμιμα ιδρύθηκαν σε περιοχές με σχετικές χρήσεις γης. Ειδικότερα, η χρήση του όρου «οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων» περιορίζει την εφαρμογή του νόμου στις εγκαταστάσεις που βρίσκονται μόνο εντός ΒΙΠΕ, ΒΕΠΕ, ΒΙΟΠΑ, Τεχνοπόλεις, Επιχειρηματικά Πάρκα και όχι σε όλες τις περιοχές όπου διαθέτουν χρήσεις γης.

Έτσι, η εν λόγω διάταξη ενώ θα μπορούσε πράγματι να είναι θετική για τη βιομηχανία στην πράξη καταλήγει να αφορά σε ένα πολύ μικρό μέρος της βιομηχανίας καθώς σύμφωνα με εκτιμήσεις ένα πολύ μικρό μέρος του βιομηχανικού ΑΕΠ είναι εγκατεστημένο εντός οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων.

Παρ 2. Κατά αντίστοιχο τρόπο, η μέριμνα για τις εγκαταστάσεις χωρίς προσδιορισμένες χρήσεις γης θα μπορούσε να είναι λιγότερο περιοριστική. Ειδικότερα, η διάταξη φαίνεται να επιτρέπει μεν τη διατήρηση της εγκατάστασης για μια 20ετία και τη δυνατότητα επέκτασης εντός του χώρου ή του γηπέδου όπου λειτουργούσαν πριν τον καθορισμό της χρήσης γης, θέτει ωστόσο δυο σωρευτικά και εξαιρετικά περιοριστικά κριτήρια, δηλαδή τα όρια του βαθμού όχλησης και το χρόνο καθορισμού της χρήσης γης. Ιδίως αναφορικά με το πρώτο κριτήριο πρέπει να τονιστεί ότι η υφιστάμενη κατάσταση των δραστηριοτήτων βάσει όχλησης θέτει τόσο περιοριστικά όρια ώστε οποιοσδήποτε εκσυγχρονισμός ή επέκταση καθίσταται σχεδόν απαγορευτικός, με άμεσο αρνητικό αποτέλεσμα στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Αντίστοιχα, το χρονικό όριο της δωδεκαετίας είναι αντιστοίχως περιοριστικό, λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου στο 53% της χώρας.

Σε κάθε περίπτωση, η λήψη μέριμνας για τις υφιστάμενες βιομηχανικές μονάδες δεν είναι δυσχερής, ιδιαιτέρως στη σημερινή συγκυρία όπου η περιβαλλοντική τεχνολογία παρέχει τη δυνατότητα να ελαχιστοποιείται το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Θα ήταν συνεπώς περισσότερο σκόπιμο, αντί να δημιουργείται υποχρέωση μετεγκατάστασης τους να προβλέπεται ή ακόμη και να επιβάλλεται η εναλλακτική του περιβαλλοντικού εκσυγχρονισμού ώστε να ελαχιστοποιείται η όποια περιβαλλοντική επίπτωση και ταυτόχρονα να μην οδηγούνται αυτές σε μαρασμό.

- Σε ό,τι αφορά την άδεια λειτουργίας (Άρθρα 71 – 72 -73), η προσπάθεια μεταρρύθμισης της αδειοδότησης μέσω της μετάπτωσης στο νέο σύστημα

της κοινοποίησης ενδέχεται να παραμείνει ημιτελής, καθώς το υφιστάμενο καθεστώς της έγκρισης διατηρείται για ένα μεγάλο μέρος δραστηριοτήτων που αναμένονταν να απλοποιηθεί. Συγκεκριμένα, με εξαίρεση συγκεκριμένες δραστηριότητες, οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν την υποχρέωση έγκρισης τόσο για τις δραστηριότητες μέσης όσο και για τις δραστηριότητες υψηλής όχλησης. Η διατήρηση του καθεστώτος αυτού ιδίως για τις εγκαταστάσεις μέσης όχλησης οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος των υφιστάμενων και άρα και των νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τα όποια ευεργετήματα της μεταρρύθμισης.

- Σε ό,τι αφορά την άδεια εγκατάστασης (Άρθρο 76), και ειδικά στην παράγραφο 6, παρότι η κατάργηση της έγκρισης εγκατάστασης προβλέπεται μόνο για τις δραστηριότητες χαμηλής όχλησης με προσδιορισμένες χρήσεις γης, πράγματι αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και σηματοδοτεί μια ουσιώδη δυνητική αλλαγή νοοτροπίας. Θα πρέπει ωστόσο να επεκταθεί στο σύνολο των εγκαταστάσεων ανεξαρτήτως κατηγορίας όχλησης, εφόσον διαθέτουν προσδιορισμένες χρήσεις γης, καθώς στην πράξη ταυτίζεται με τη βεβαίωση χρήσεων γης.

Σε ό,τι αφορά την παράγραφο 9, αναφορικά με τις εγκαταστάσεις της κατηγορίας A2, προτείνεται μετάπτωση στο καθεστώς κοινοποίησης νωρίτερα από την 31η Μαρτίου 2020 καθώς οι συγκεκριμένες δραστηριότητες είναι ιδιαιτέρως σημαντικές και η ελάφρυνση των αδειοδοτικών βαρών τους θα είχε αντίστοιχα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

- Σχετικά με την εγκατάσταση μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων, θέματα οχλήσεων και την τροποποίηση συναφών άρθρων (Άρθρο 77), η προσθήκη παραγράφου στο άρθρο 48Γ του ν. 4442/2016, με την οποία προβλέπεται η αναθεώρηση της κατάταξης των βιομηχανικών - μεταποιητικών δραστηριοτήτων σε βαθμούς όχλησης, με στόχο την δημιουργία ενός σύγχρονου, σαφούς και απλοποιημένου πλαισίου έως το τέλος του 2020 αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Εντούτοις ο τρόπος με τον οποίο διατυπώνεται αυτή η πρόβλεψη, παρότι αναφέρει ρητά την κατάταξη της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ως βάση αναφοράς, δίνει τη δυνατότητα να διατηρηθεί το υφιστάμενο καθεστώς καθώς κάνει εξίσου ρητή αναφορά σε κριτήρια, όπως θόρυβος, οσμές, εκπομπές, δονήσεις,

κυκλοφοριακοί φόρτοι, απόσταση από αστικό ιστό, που περιλαμβάνονται ήδη στην κατάταξη της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Κατά συνέπεια, παραμένει το ενδεχόμενο να διατηρηθεί έως και το τέλος του 2020 το ισχύον πλαίσιο αναφορικά με την κατάταξη οχλήσεων.

Τέλος, σε ότι αφορά την απλούστευση εγκατάστασης και λειτουργίας Συστημάτων Περιβαλλοντικών Υποδομών (Άρθρο 78), οι συγκεκριμένες διατάξεις πράγματι προχωρούν σε μια σημαντική απλοποίηση, η επέκταση της οποίας σε περισσότερες κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων θα οδηγούσε σε πραγματικά ριζική απλοποίηση. Εντούτοις, παραμένει το καθεστώς ασάφειας λόγω της προβλεπόμενης μελλοντικής ρύθμισης με ΚΥΑ για το σύνολο των προβλέψεων για τις εγκαταστάσεις που θα δημιουργηθούν σε περιοχές χωρίς προσδιορισμένες χρήσεις γης και για τις οποίες θα εξακολουθεί να απαιτείται έγκριση εγκατάστασης. Παράλληλα, δημιουργείται κίνδυνος από ενδεχόμενη στρέβλωση του ανταγωνισμού εξαιτίας των προβλεπόμενων μεταβατικών διατάξεων μεταξύ των εγκαταστάσεων που ήδη λειτουργούν και αυτών που θα δημιουργηθούν με το νέο καθεστώς.

Σχετικά με τους τόκους υπερημερίας και την εισφορά Ν128/75 σε δάνεια που έχει εγγυηθεί το δημόσιο (Άρθρο 95), η πρόβλεψη το δημόσιο να εισπράττει μέρος των τόκων υπερημερίας αποτελεί απόκλιση από τη διεθνώς εδραιωμένη πρακτική κατά την οποία ποτέ ο εγγυητής δε δικαιούται μέρος των τόκων. Αντίστοιχα, η εξαίρεση από την εγγύηση των επιβαρύνσεων που επιβάλλει το ίδιο το κράτος στα δάνεια, είτε τα εγγυάται είτε όχι, αναδεικνύει καταρχήν εκ νέου αυτή την επιβάρυνση η οποία σε όλα τα χρόνια της χρηματοπιστωτικής ασφυξίας του ιδιωτικού τομέα συνέχιζε να αυξάνει ακόμα περισσότερο το κόστος χρηματοδότησης επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Σχετικά με την πρόβλεψη για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου στα καπνικά (Άρθρο 110), φυσικά είναι απαραίτητη κάθε προσπάθεια για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και η περίπτωση των καπνικών δεν αποτελεί εξαίρεση – πόσο μάλλον που οι νομοταγείς επιχειρήσεις υποφέρουν όχι μόνο από την υπερφορολόγηση αλλά και τον αθέμιτο ανταγωνισμό των λαθρεμπόρων. Είναι όμως κρίμα που το σχετικό άρθρο αγνοεί πλήρως το σχετικό Ευρωπαϊκό πλαίσιο, δε συντονίζεται με αυτό και – κυρίως – αγνοεί τις επερχόμενες εξελίξεις που αφορούν την ιχνηλασιμότητα των καπνικών

προϊόντων, κάτι που θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη μαζί με τις άλλες προϋποθέσεις που θέτει το Ευρωπαϊκό πλαίσιο πριν την επιβολή προστίμων στις νομοταγείς επιχειρήσεις.

Σχετικά με τις παρεμβάσεις στη φορολογική νομοθεσία (Άρθρο 115), και σε ό,τι αφορά την παράγραφο 3, πράγματι εκλογικεύονται ορισμένες μη παραγωγικές και άδικες διατυπώσεις στο άρθρο 21 του ΚΦΕ ειδικά σε ό,τι αφορά τις συναλλαγές ακινήτων. Επιπλέον θετική θα ήταν μια ενδεχόμενη τροπολογία για την κατάργηση του τόσο προβληματικού φόρου υπεραξίας που χωρίς να προσφέρει τίποτα στα κρατικά έσοδα οδήγησε σε σημαντική αβεβαιότητα και κατ' επέκταση μείωση των τιμών στοιχείων ενεργητικού νοικοκυριών και επιχειρήσεων αλλά και της αξίας ενεχύρων – γεγονός που συνεισέφερε στην ένταση της κρίσης χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα.

Θετική είναι και η αντίστοιχη αλλαγή του Άρθρου 21 παρ. 3 ΚΦΕ για τις μεταβιβάσεις μετοχών εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά, ομολόγων και κρατικών ομολόγων.

Αντίστοιχα, θετική είναι και η διάταξη που αφορά τον υπολογισμό της αξίας κήσης τίτλων μετά από κληρονομιά για τον υπολογισμό του φόρου υπεραξίας.

Θετική κρίνεται και η συγκεκριμενοποίηση της παραγράφου 6 (αν και εκκρεμεί να διευκρινιστεί τι ακριβώς σημαίνει η αλλαγή δραστηριότητας που μπορεί να οδηγεί σε απώλεια του δικαιώματος το πρώτο έτος και χωρίς μάλιστα να υφίσταται καταρχήν δυνατότητα ανταπώδειξης από την πλευρά του φορολογούμενου), με αντίστοιχη μείωση τη δυνατότητα αυθαίρετων ερμηνειών, των διατάξεων που αφορούν την επιβίωση της δυνατότητας συμψηφισμού ζημιών με μελλοντικά κέρδη για μια 5ετία στην περίπτωση σημαντικών μεταβολών στη μετοχική σύνθεση – εξέλιξη ιδιαίτερα πιθανή ειδικά στην περίπτωση σχεδίων εξυγίανσης. Τονίζεται πάντως ότι η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε μετασχηματισμούς (συγχωνεύσεις και διασπάσεις), οπότε ισχύουν ειδικότερες διατάξεις. Πρέπει να τονιστεί όμως ότι παραμένει ιδιαίτερα επαχθής για την αγορά ο περιορισμός της 5ετίας, με δεδομένο ότι η αγορά εκτός τραπεζών σώρευσε άνω των 80 δις ευρώ ζημιές στα χρόνια της κρίσης.

Τέλος, θετική νομοτεχνική διόρθωση αποτελεί και η αντιμετώπιση θεμάτων ως προς τη δυνατότητα ενδο-ομιλικής καταβολής μερισμάτων. Ειδικά, όταν αφορά θυγατρικές που βρίσκονται εντός Ε.Ε. η τροποποίηση κρίνεται θετική, καθώς υπήρχαν

περιπτώσεις (κοινοπραξίες) και για τις οποίες με την έως τώρα διατύπωση είχαν δημιουργηθεί σημαντικά θέματα. Από την άλλη, δεν ικανοποιείται το πάγιο και ισχυρό αίτημα της αγοράς για έκπτωση από το φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή από θυγατρικές εκτός Ε.Ε.

Θετική για φυσικά πρόσωπα είναι η μείωση της προκαταβολής φόρου στο πρώτο χρόνο.

Σε ό,τι αφορά τα κίνητρα για προσλήψεις (Άρθρο 116), πρέπει να τονιστεί ότι οι νέες θέσεις εργασίας (άρα και οι δαπάνες μισθοδοσίας τους) που δεν συνδέονται με παραγωγικές επενδύσεις δεν είναι βιώσιμες και δεν μπορούν πάντα να προσδώσουν μακροχρόνια προστιθέμενη αξία στην οικονομία. Επιπλέον, τα κίνητρα προσλήψεων χωρίς σύνδεση με παραγωγικές επενδύσεις συχνά αποτελούν εστίες αδιαφάνειας και υπέρμετρης γραφειοκρατίας. Σε αντίθεση, τα κίνητρα σε παραγωγικές επενδύσεις, που με τη σειρά τους δημιουργούν σταθερές θέσεις εργασίας, είναι καταλληλότερα για την βιώσιμη ανάκαμψη της απασχόλησης. Τέτοια κίνητρα όπως ενδεικτικά οι υπερ-αποσβέσεις και οι επιταχυνόμενες αποσβέσεις για επενδύσεις σε capex, τα κίνητρα για δαπάνες καινοτομίας και κατοχύρωσης πνευματικής ιδιοκτησίας απουσιάζουν από τη χώρα μας. Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο μέτρο που προτείνεται, πρέπει να επισημανθεί και ότι οι προϋποθέσεις είναι αρκετές, κάτι που ενδέχεται να καταστήσει τη χρήση του κινήτρου γραφειοκρατική και δύσχρηστη για τις επιχειρήσεις.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τα επενδυτικά κίνητρα (Άρθρο 117), αυτά είναι αποσπασματικά και μη ανταποκρινόμενα στην ανάγκη θεσμοθέτησης ευρύτερων φορολογικών μέτρων και κινήτρων (πχ υπερ-αποσβέσεις και επιταχυνόμενες αποσβέσεις) τα οποία θα βελτιώσουν το συνολικό φορολογικό περιβάλλον στα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα, αν και υπάρχουν πλέον καταγεγραμμένες πρακτικές στην ΕΕ ότι αποδίδουν ακόμα και μέσα στην κρίση (πχ υπερ-αποσβέσεις στην Ιταλία).

Το συγκεκριμένο τώρα μέτρο αφορά επιταχυνόμενη απόσβεση της επένδυσης μόνο σε θέματα εξοικονόμησης νερού και ενέργειας και εκκρεμεί ΚΥΑ η οποία θα διασαφηνίσει τον εξοπλισμό που θα αφορά και το βαθμό στον οποίο το μέτρο τελικά θα έχει, ή όχι, ευρεία εφαρμογή. Αξιολόγηση του μέτρου συνεπώς προαπαιτεί γνώση του περιεχομένου της ΚΥΑ.

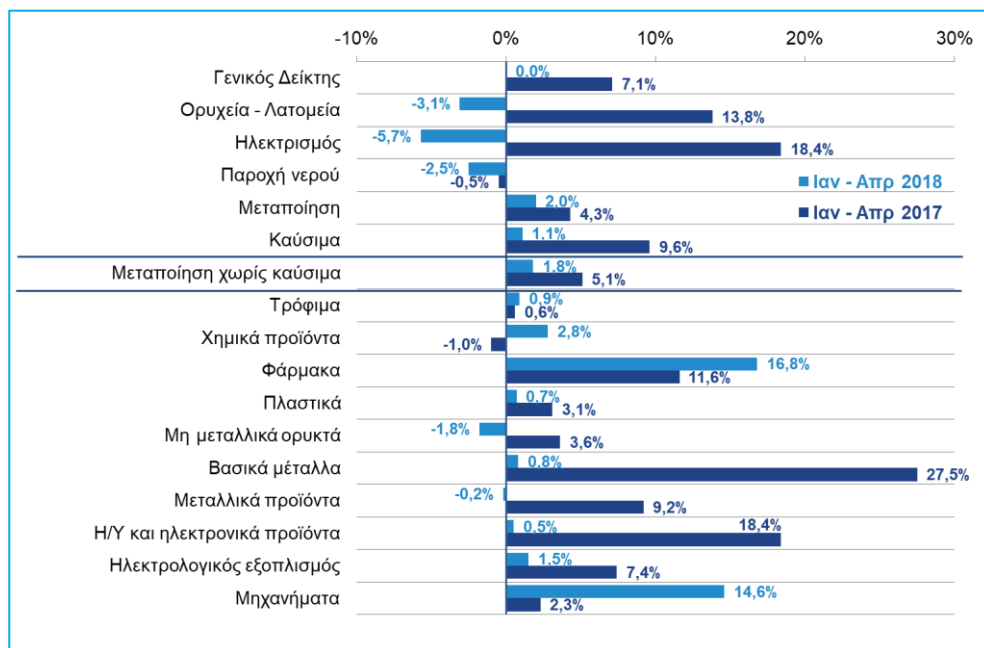
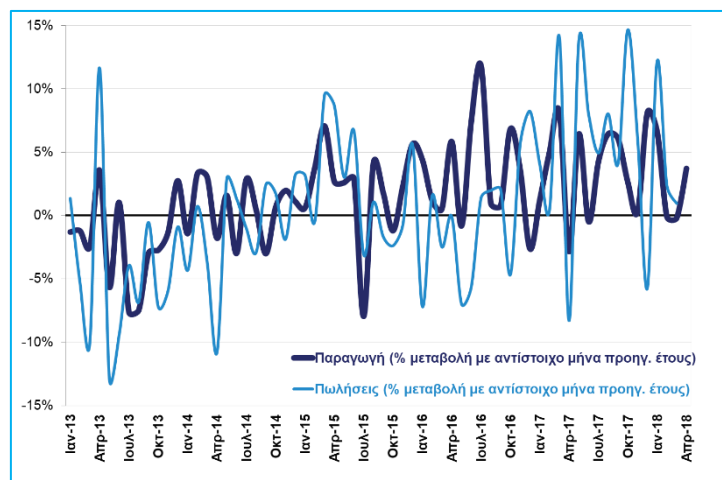
Οικονομικές εξελίξεις

Βιομηχανική παραγωγή: Σε θετικό έδαφος επανήλθε η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών τον Απρίλιο του 2018 (+3,7%), έπειτα από την οριακή κάμψη που σημείωσε κατά τους δύο προηγούμενους μήνες (**Δ01**). Η αύξηση της παραγωγής προήλθε κυρίως από τους κλάδους παραγωγής φαρμάκων (+24,5%), μεταλλικών προϊόντων (+16,5%) και μηχανημάτων (+19,4%), ενώ οριακή άνοδος καταγράφηκε στην παραγωγή τροφίμων και ποτών (+0,1% και +0,4% αντίστοιχα). Αντίθετα, η παραγωγή μειώθηκε στους κλάδους παραγωγής καπνού (-31%), κλωστοϋφαντουργίας (-0,1%), ένδυσης (-2,2%), υπόδησης (-10,3%), εκτυπώσεων (-3,4%), πλαστικών (-0,5%), ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (-5,5%), λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (-3,9%) και στον κλάδο επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων (-1,3%).

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018 η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζει αύξηση +1,8%, επιπλέον αύξησης +5,1% το αντίστοιχο διάστημα το 2017. Στην ανοδική τάση της βιομηχανικής παραγωγής συνέβαλαν κυρίως οι κλάδοι τροφίμων (+0,9%), ποτών (+7,1%), χημικών (+2,8%), φαρμάκων (+16,8%), μηχανημάτων (+14,6%) και παραγωγής χαρτιού (+5,1%, **Δ02**).

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία του Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) τον Μάιο του 2018 κατέγραψαν άνοδο της μεταποιητικής παραγωγής και των νέων παραγγελιών, ιδίως για εξαγωγές, με αποτέλεσμα οι μεταποιητικές επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε νέες προσλήψεις και με τις προοπτικές για την απασχόληση το επόμενο διάστημα να είναι θετικές.

Δ01: Δείκτης παραγωγής και κύκλου εργασιών στη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

Δ02: Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής σε βασικούς κλάδους (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

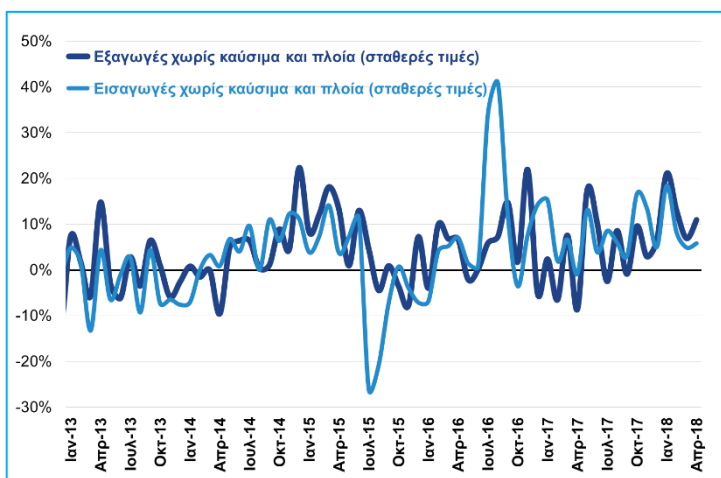

Εξαγωγές: Ανοδικά συνέχισαν να κινούνται οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων τον Απρίλιο του 2018 (+11,5% σε αξία και +11% σε όγκο) για 12ο συνεχόμενο μήνα, ενισχύοντας περαιτέρω τον δυναμισμό τους (**Δ03**).

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018 οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία ανήλθαν σε €7,1 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση κατά +13,5% σε αξία και +12,5% σε όγκο, με οδηγό τα βιομηχανικά προϊόντα (+13,4%), ιδίως τα μηχανήματα (+17%) και τα βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη (+15,5%). Αξιοσημείωτη αύξηση εμφανίζουν επίσης οι εξαγωγές τροφίμων (+9,8%) και λαδιού (+59,8%, **Δ04**). Παράλληλα, οι εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία ανήλθαν σε €12,2 δισ. παρουσιάζοντας άνοδο κατά +8,3% σε αξία και +9% περίπου σε όγκο. Με βάση αυτές τις μεταβολές, το εμπορικό έλλειμμα εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων αυξήθηκε το εν λόγω διάστημα κατά +2% και διαμορφώθηκε σε €5,1 δισ.

Πάντως, η θετική πορεία των εξαγωγών αγαθών, σε συνδυασμό με την πτώση των εισαγωγών πλοίων, ιδίως το 1ο τρίμηνο του 2018 (-73%), συνέβαλε στη βελτίωση του συνολικού εμπορικού ισοζυγίου, το έλλειμμα του οποίου περιορίστηκε σε €7,1 δισ. το διάστημα Ιαν – Απρ 2018, από €8,3 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017.

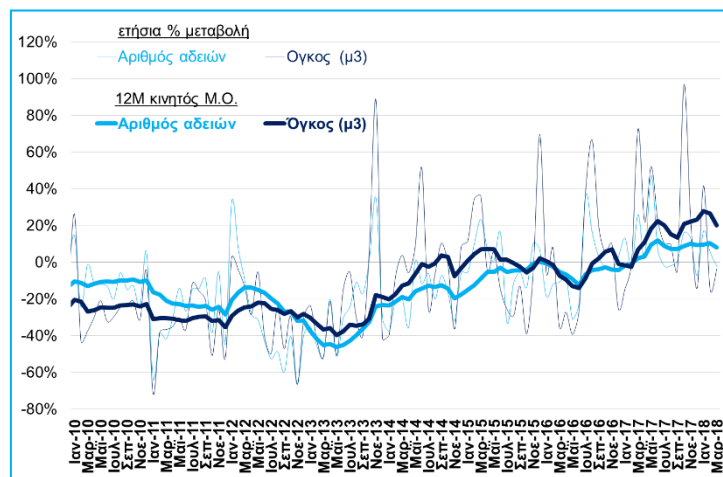
Δ03: Μεταβολή όγκου εξαγωγών και εισαγωγών χωρίς καύσιμα και πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

Δ04: Εξαγωγές κατά ομάδα προϊόντων (ΕΛΣΤΑΤ και Eurostat, Απρ. 2018)

	Ιαν – Απρ		%Δ	
	€ εκατ.	2017		2018
Αγροτικά προϊόντα		1.757,6	1.997,4	13,6%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά		1.348,6	1.480,9	9,8%
Ποτά – καπνός		207,2	194,1	-6,3%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά		201,8	322,4	59,8%
Πρώτες ύλες		414,5	432,5	4,4%
Καύσιμα		2.968,2	3.364,4	13,3%
Βιομηχανικά προϊόντα		3.941,3	4.469,8	13,4%
Χημικά		986,9	1.095,7	11,0%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη		1.449,5	1.673,6	15,5%
Μηχανήματα		855,8	1.000,9	17,0%
Διάφορα βιομηχανικά είδη		649,1	699,6	7,8%
Άλλα		165,9	188,1	13,4%
Σύνολο		9.247,5	10.452,2	13,0%
Σύνολο χωρίς καύσιμα		6.279,3	7.087,8	12,9%

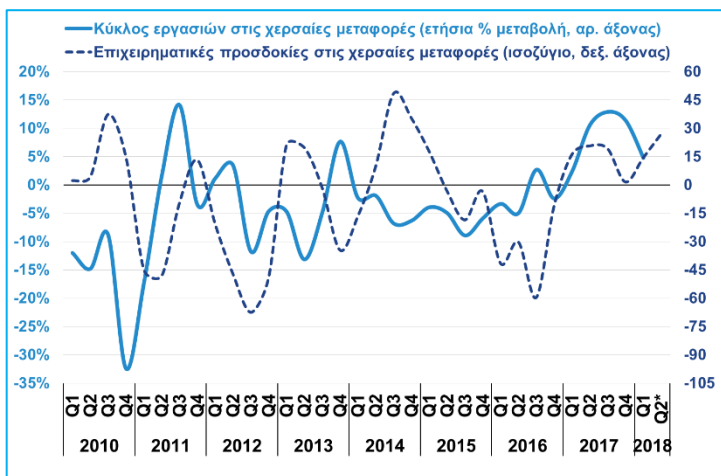
Δ05: Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, ετήσια % μεταβολή (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2018)

Οικοδομική δραστηριότητα: Θετική είναι η εικόνα αναφορικά με την πορεία της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας το 1^ο τρίμηνο του 2018, παρά την κάμψη που σημείωσε τον Μάρτιο. Ειδικότερα, ο όγκος που αντιστοιχεί στις νέες άδειες μειώθηκε κατά -3,6% τον Μάρτιο του 2018 σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2017, ενώ συνολικά κατά το 1^ο τρίμηνο καταγράφεται αύξηση +1,9%. Επιπρόσθετα, η τάση που διαμορφώνεται από το 2^ο εξάμηνο του 2016 είναι ανοδική (**Δ05**), γεγονός το οποίο ενισχύει τις προοπτικές ανάκαμψης του κλάδου. Σημειώνεται ότι συνολικά το 2017 η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα παρουσίασε άνοδο για πρώτη φορά έπειτα από 9 έτη πτώσης. Παράλληλα, τον Μάιο του 2018 οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις κατασκευές βελτιώθηκαν σημαντικά, αν και από πολύ χαμηλό επίπεδο, ενώ η αύξηση που παρατηρείται κατά το 1^ο

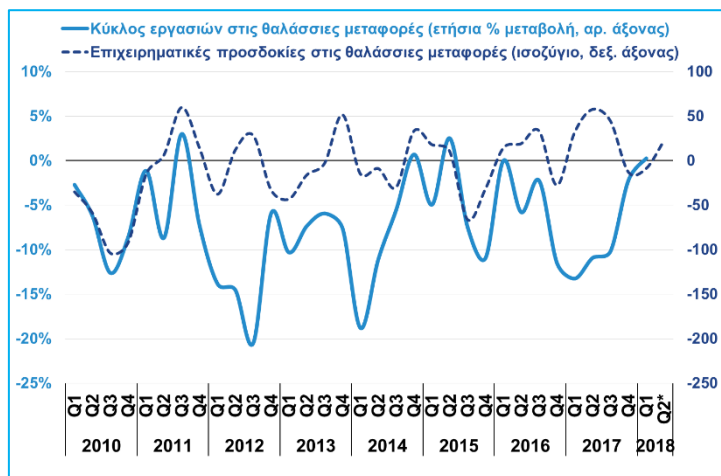

Δ06: Κύκλος εργασιών και επιχειρηματικές προσδοκίες στις χερσαίες μεταφορές (ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2018, EE-DG ECFIN, Μάιος 2018)

* Απρίλιος - Μάιος

Δ07: Κύκλος εργασιών και επιχειρηματικές προσδοκίες στις θαλάσσιες μεταφορές (ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2017, EE-DG ECFIN, Μάιος 2018)

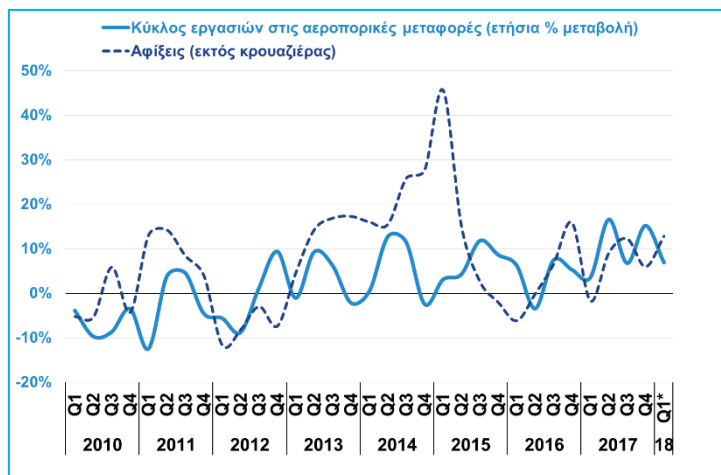

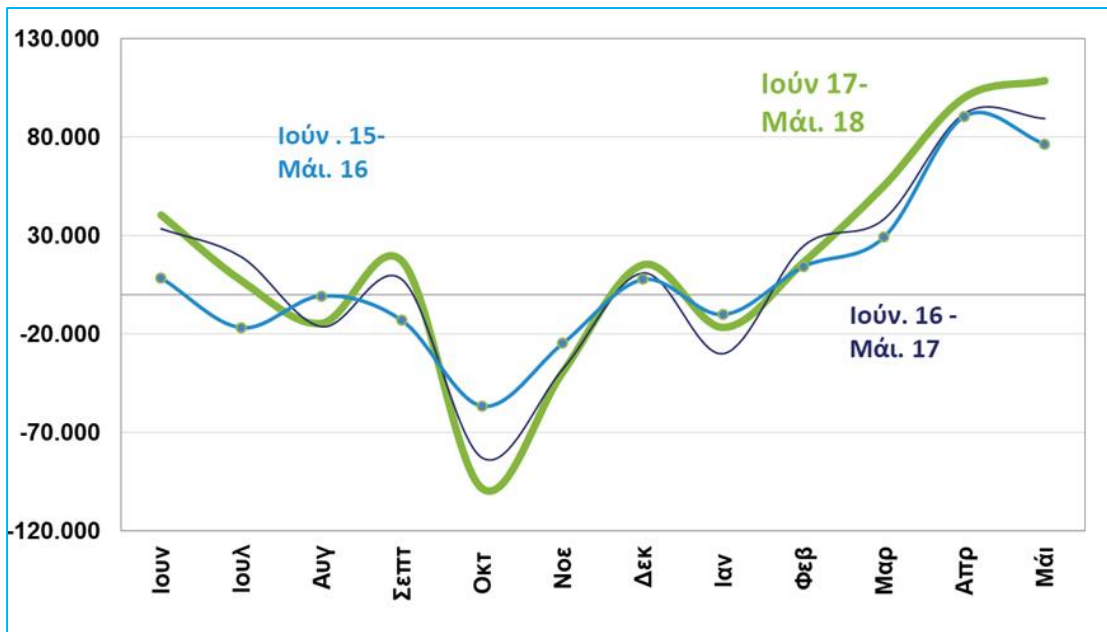
* Απρίλιος - Μάιος

τρίμηνο του 2018 στις βιομηχανικές πωλήσεις τσιμέντου και έτοιμου σκυροδέματος, προϊόντων χαλυβουργίας (σωλήνες), ανυψωτικών μηχανημάτων και μηχανημάτων κατεργασίας μετάλλων, αποτελεί θετικό σημάδι για την εξέλιξη της παραγωγής στον τομέα των κατασκευών.

Μεταφορές: Θετική μεταβολή σημείωσε ο κύκλος εργασιών στις χερσαίες, θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές το 1^ο τρίμηνο του 2018 (+4,8%, +0,3% και +6,9% αντίστοιχα), με τις επιχειρηματικές προσδοκίες να κινούνται ανοδικά και στους τρεις αυτούς κλάδους (Δ06, Δ07 και Δ08). Οι πωλήσεις στον κλάδο αποθήκευσης κινήθηκαν επίσης ανοδικά το 1^ο τρίμηνο του 2018 (+13,2%, επιπλέον αύξησης +2,8% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017), όπως επίσης και στον κλάδο των ταξιδιωτικών πρακτορείων και γραφείων οργανωμένων ταξιδιών (+25,4%, έναντι μείωσης -4,3% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017). Η θετική πορεία του κύκλου εργασιών στον τομέα των μεταφορών αναμένεται να συνεχισθεί και το επόμενο διάστημα, δεδομένης της αυξημένης τουριστικής κίνησης, η οποία με βάση τις κρατήσεις των διεθνών πρακτόρων, προβλέπεται να σημειώσει νέο ρεκόρ το 2018.

Δ08: Κύκλος εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές και αφίξεις τουριστών (ΕΛΣΤΑΤ και Τράπεζα της Ελλάδος, Α' 3μηνο 2018)

Δ09: Καθαρές προσλήψεις μισθωτής εργασίας ιδιωτικού τομέα κατά ΕΡΓΑΝΗ (ΕΡΓΑΝΗ, Μάιος 2018)

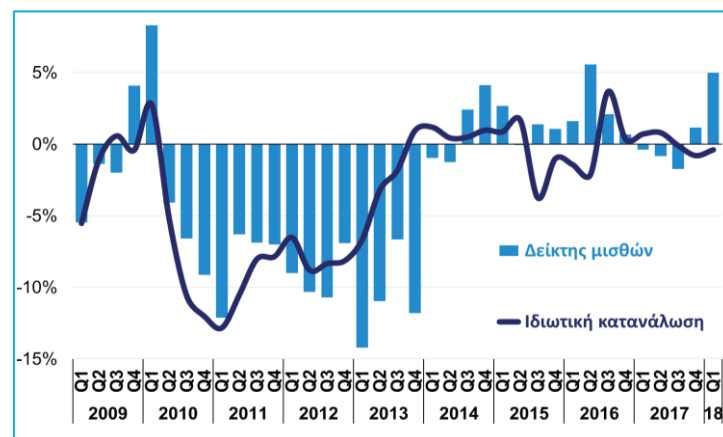
Αγορά εργασίας: Με μεγάλο δυναμισμό συνεχίζει η αύξηση των καθαρών προσλήψεων τον Μάιο 2018, ο οποίος αποτελεί το Μάιο με την ισχυρότερη επίδοση από το 2001 (108.725 καθαρές προσλήψεις), διασφαλίζοντας ότι και το πρώτο πεντάμηνο του 2018 έχει την ισχυρότερη επίδοση από το 2001 (264.551 καθαρές προσλήψεις). Μάλιστα, ο δυναμισμός των νέων προσλήψεων συνεχίζει να υπεραντισταθμίζει την αύξηση των αποχωρήσεων σε τέτοιο βαθμό που η δυναμική της αγοράς εργασίας συνεχίζει την αυξητική τάση, όταν τα προηγούμενα χρόνια υποχωρούσε ήδη τον Μάιο (**Δ09**). Τις προσλήψεις οδηγούν κλάδοι και επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τουρισμό, την εστίαση και το εμπόριο, ως είναι εύλογο στις αρχές της καλοκαιρινής περιόδου, αλλά και στη δημόσια διοίκηση (3.089 καθαρές προσλήψεις). Από την άλλη έχουν αρχίσει οι εποχικές αποχωρήσεις από την εκπαίδευση (8.329 καθαρές αποχωρήσεις, που κινούνται στα περυσινά επίπεδα). Το ποσοστό εκπεριτροπής και μερικής απασχόλησης στις νέες προσλήψεις του μήνα Μάιου παραμένει περίπου στα επίπεδα των 4 προηγούμενων ετών (γύρω στο 50%).

Μισθολογικό κόστος: Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο δείκτης μισθολογικού κόστους (μεικτές αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές) σημείωσε αύξηση +5% το 1^ο τρίμηνο του 2018 (σε σταθερές τιμές, αποπληθωρισμένος με τον δείκτη τιμών καταναλωτή), έναντι υποχώρησης -0,4% συνολικά το 2017. Ο εν

λόγω δείκτης κινήθηκε πτωτικά κατά το 1^ο ενιάμηνο του 2017 (-1%), επηρεάζοντας αρνητικά την ιδιωτική κατανάλωση (-0,4% το 1^ο τρίμηνο του 2018), ενώ το 4^ο τρίμηνο του 2017 ανέκαμψε (+1,2%, **Δ10**). Η αντιστροφή της πτωτικής πορείας του μισθολογικού κόστους αναμένεται να αποτυπωθεί και σε πιθανή ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης το επόμενο διάστημα.

Σημειώνεται ότι ο δείκτης μισθολογικού κόστους υπολογίζεται με βάση το πηλίκο των ακαθάριστων αποδοχών (μισθοί, ημερομίσθια, επιμίσθια, έκτακτες αμοιβές, bonus κλπ) προς τις πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας.

Δ10: Δείκτης μισθών* στο σύνολο της οικονομίας (ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2018)

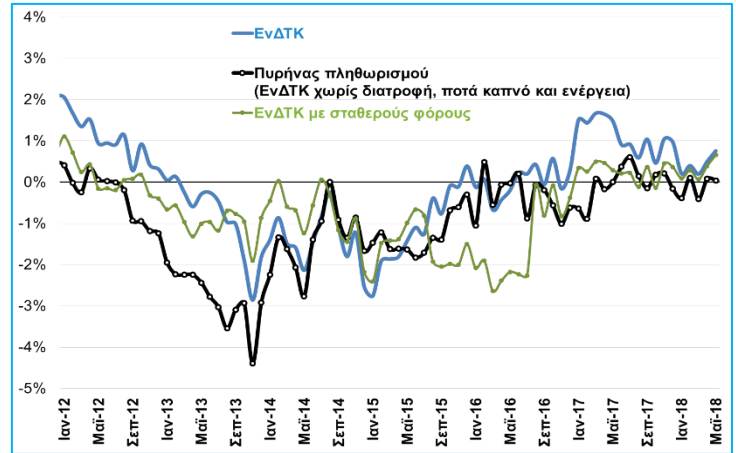

* Δείκτης μισθολογικού κόστους, σε σταθερές τιμές αποπληθωρισμένος με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, με εποχική διόρθωση, χωρίς διόρθωση εργασιμίων ημερών.

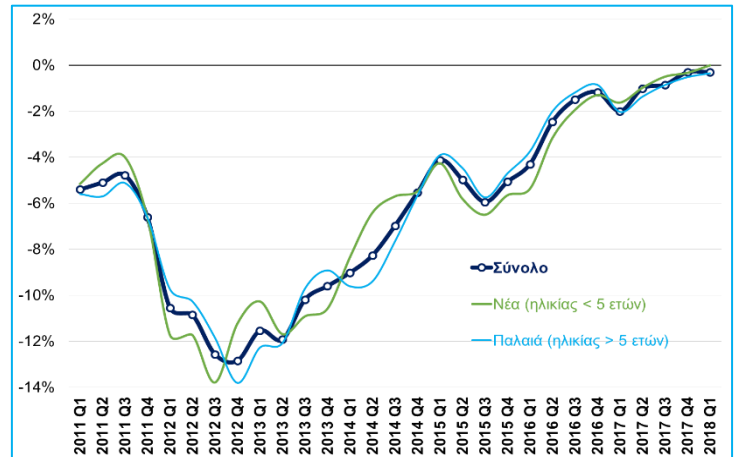

Τιμές: Στο +0,6% διαμορφώθηκε ο πληθωρισμός τον Μάιο του 2018, έναντι +1,2% τον Μάιο του 2017, με τον ρυθμό ανόδου των τιμών να υποχωρεί καθώς εξασθενεί η επίδραση της αύξησης των έμμεσων φόρων κατά το προηγούμενο έτος. Με σταθερούς φόρους, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο ίδιο περίπου επίπεδο (+0,7% τον Μάιο και +0,3 την περίοδο Ιαν – Μάι 2018), κυρίως λόγω της ανόδου των τιμών πετρελαίου, με τον πυρήνα πληθωρισμού να παραμένει κοντά στο μηδέν τους τελευταίους 12 μήνες (+0,1% το διάστημα Ιουν 2017 – Μάι 2018, **Δ11**). Παράλληλα, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το 1^ο τρίμηνο του 2018 οι τιμές των διαμερισμάτων ήταν κατά μέσο όρο μειωμένες οριακά κατά -0,2% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017, ενώ για το σύνολο του 2017 μειώθηκαν με ετήσιο ρυθμό -1,0%, έναντι μείωσης 2,4% το 2016 (**Δ12**).

Δ11: Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή, πυρήνας πληθωρισμού και εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή με σταθερούς φόρους
(ΕΛΣΤΑΤ, Μάιος 2018)

Δ12: Τιμές διαμερισμάτων – ετήσια % μεταβολή
(Τράπεζα της Ελλάδος, 1^ο τρίμηνο 2018)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€362 δισ.

71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.

48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€61 δισ.

46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€3,3 δισ.**

42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

200.000

11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€5 δισ.

20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,2 δισ.

26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.

31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

